

บทที่ 1

บทนำ

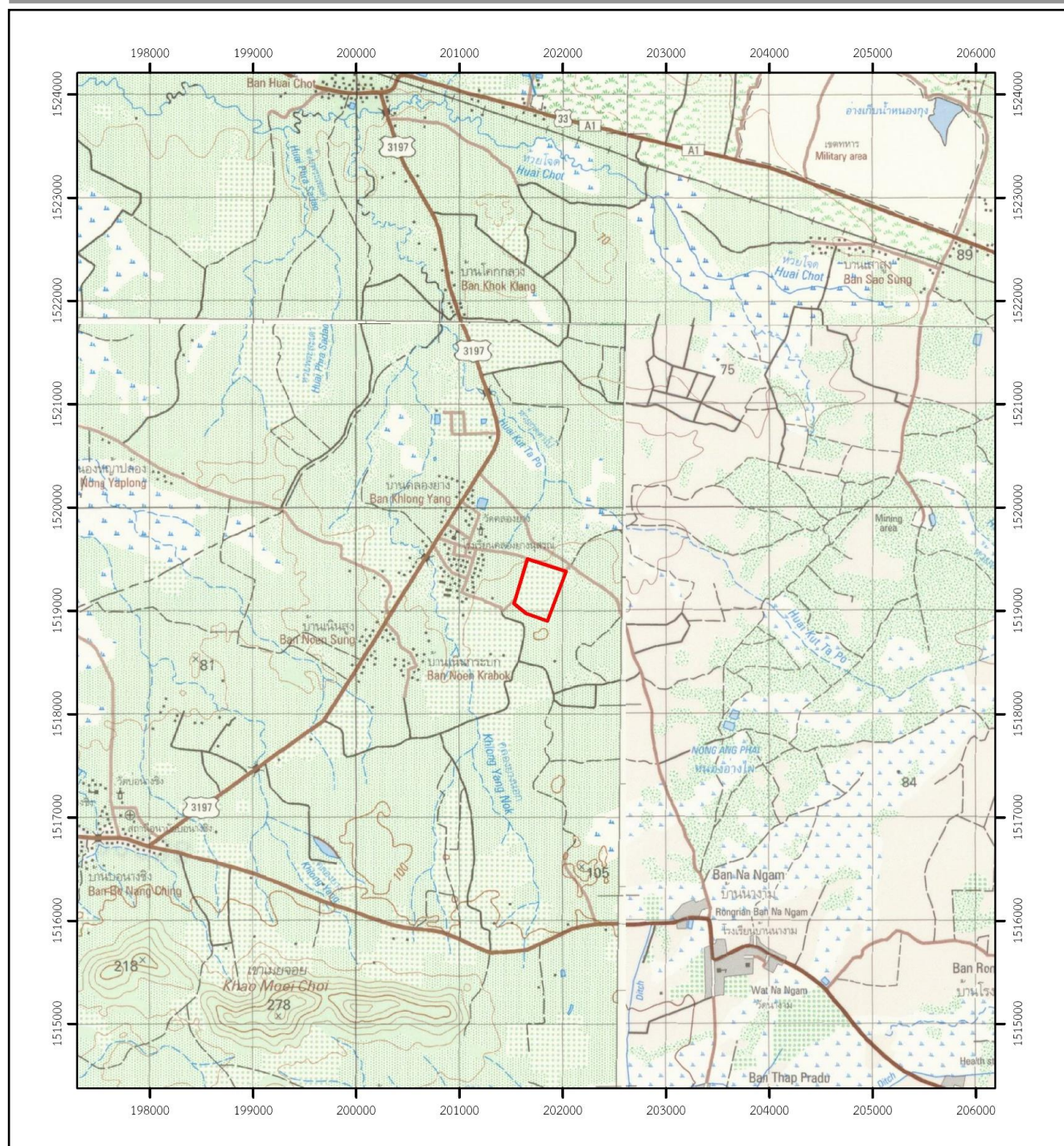
1.1 ความเป็นมาของการจัดทำรายงาน

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการเหมืองแร่แมงกานีส คำขอประทานบัตรที่ 4/2552 ของ บริษัท กิตติวิศิษฐาพาณิชย์ จำกัด ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 ตำบลห้วยโจด อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว (รูปที่ 1-1) ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ได้รับความเห็นชอบในการประชุมครั้งที่ 14/2554 เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2554 ตามหนังสือที่ ทส 1009.2/5384 ลงวันที่ 13 มิถุนายน 2554 (เอกสารแนบ 1) และได้รับอนุญาตเป็นประทานบัตรที่ 29963/16007 มีอายุประทานบัตร 10 ปี ตั้งแต่วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2556 ถึงวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2566 (เอกสารแนบ 2) โดยโครงการจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม ที่กำหนดโดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

บริษัท กิตติวิศิษฐาพาณิชย์ จำกัด มอบหมายให้บริษัท เอ็นวาย เทคนิคอล เซอร์วิส จำกัด ดำเนินการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกัน และแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพื่อเสนอต่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ รวมทั้งหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

1.2 รายละเอียดของโครงการโดยสังเขป

1. ชื่อโครงการ	โครงการเหมืองแร่แมงกานีส ประทานบัตรที่ 29963/16007
2. สถานที่ตั้ง	หมู่ที่ 3 ตำบลห้วยโจด อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว
3. ขนาดพื้นที่โครงการ	เนื้อที่ 113-2-81 ไร่
4. ชื่อเจ้าของโครงการ	บริษัท กิตติวิศิษฐาพาณิชย์ จำกัด
5. สถานที่ติดต่อ	เลขที่ 399 หมู่ที่ 15 ตำบลบุเปือย อำเภอน้ำเย็น จังหวัดอุบลราชธานี 34260
6. จัดทำรายงานโดย	บริษัท เอ็นวาย เทคนิคอล เซอร์วิส จำกัด
7. โครงการผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการผู้ชำนาญการ	เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2554
8. โครงการได้รับอนุญาตประทานบัตร	เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2556
9. โครงการได้นำเสนอรายงานผลการปฏิบัติตามครั้งสุดท้าย	เมื่อเดือนกรกฎาคม 2565

ที่มา : แผนที่ภูมิประเทศมาตราส่วน 1:50,000 ของกรมแผนที่ทหาร ลำดับชุด L7018 ระบาย 5436 III (2543)

สัญลักษณ์

 พื้นที่โครงการ

0 .5 1 2 กิโลเมตร

รูปที่ 1-1 แสดงตำแหน่งที่ตั้งพื้นที่โครงการ

1.3 รายละเอียดของโครงการ

1.3.1 ตำแหน่งที่ตั้ง

พื้นที่ประทานบัตรที่ 29963/16007 ตั้งอยู่ในพื้นที่เขตการปกครอง หมู่ที่ 3 ตำบลห้วยโจด อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ปรากฏอยู่ในแผนที่ภูมิประเทศของกรมแผนที่ทหาร มาตราส่วน 1:50,000 ลำดับชุด L 7018 ระวัง 5436 III (อำเภอเขาฉกรรจ์) อยู่ระหว่างเส้นค่าพิกัดฉากสากลแนวตั้งที่ 201529-202030 ตะวันออก และเส้นค่าพิกัดฉากสากลแนวนอนที่ 1518901-1519501 เนื้อ แสดงดังรูปที่ 1-1

1.3.2 สภาพของพื้นที่โครงการและใกล้เคียง

พื้นที่โครงการมีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบเชิงเขาลอนคลื่น ที่ระดับความสูงประมาณ 80-90 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ทางตอนเหนือของพื้นที่โครงการมีลักษณะลาดเอียงไปทางด้านทิศเหนือ ทางตอนกลางและตอนใต้ของพื้นที่ มีลักษณะลาดเอียงไปทางด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ สภาพพื้นที่ปัจจุบันของโครงการใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตรกรรม (มันสำปะหลัง) และมีร่องรอยการขุดเปิดหน้าดิน เพื่อเป็นแหล่งกักเก็บน้ำใช้ สามารถมองเห็นสายแร่แมงกานีสได้อย่างชัดเจน (รูปที่ 1-2) มีอาณาเขตโดยรอบติดต่อกับพื้นที่ข้างเคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับถนนสาธารณะประโยชน์และพื้นที่เกษตรกรรม (มันสำปะหลัง)
ทิศใต้	ติดต่อกับพื้นที่เกษตรกรรม (มันสำปะหลัง)
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับพื้นที่เกษตรกรรม (มันสำปะหลัง)
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับถนนสาธารณะประโยชน์และพื้นที่เกษตรกรรม (มันสำปะหลัง)

1.3.3 การคมนาคม

การเดินทางเข้าสู่พื้นที่โครงการเริ่มจากตัวจังหวัดสระแก้วไปตามทางหลวงหมายเลข 33 ไปทางด้านทิศตะวันออกระยะประมาณ 18.5 กิโลเมตร ถึงตำบลห้วยโจด แล้วเลี้ยวขวาไปทางตามทางหลวงหมายเลข 3197 ประมาณ 4.5 กิโลเมตร แล้วเลี้ยวซ้ายก่อนถึงบ้านคลองยางเข้าสู่เส้นทางลูกรังประมาณ 1.2 กิโลเมตร จะถึงที่ตั้งพื้นที่ประทานบัตร รวมระยะทางประมาณ 42.2 กิโลเมตร แสดงดังรูปที่ 1-3

1.3.4 การทำเหมืองแร่ของโครงการ

1. ขั้นตอนการเตรียมงาน

จัดสร้างคันทำนบกั้นรอบพื้นที่โครงการ ที่เก็บกองเปลือกดินเศษหิน ลานกองแร่ พร้อมทั้งจัดสร้างบ่อดักตะกอน และคูระบายน้ำในพื้นที่โครงการ นอกจากนี้ยังจัดสร้างอาคารสิ่งปลูกสร้างต่างๆ เช่น สำนักงาน โรงซ่อมบำรุง บ้านพักคนงาน

2. การออกแบบทำเหมือง

การทำเหมืองของโครงการจะเปิดทำเหมือง โดยวิธีเหมืองหาบ (Open Pit) แบบขั้นบันได (Benching Method) โดยมีรายละเอียดการออกแบบการทำเหมืองดังนี้

- การเว้นการทำเหมืองห่างจากทางสาธารณประโยชน์ไม่น้อยกว่า 50 เมตร เนื่องจากมีทางสาธารณประโยชน์อยู่ห่างจากพื้นที่โครงการในระยะ 50 เมตร ด้านทิศเหนือและทิศตะวันตก และกำหนดการเว้นระยะห่างจากขอบเขตโดยรอบพื้นที่โครงการประมาณ 10 เมตร
- พื้นที่บ่อเหมืองกำหนดตามขอบเขตแหล่งแร่แมงกานีสในพื้นที่โครงการมีเนื้อที่ประมาณ 23.6 ไร่ โดยมีความลึกของบ่อเหมืองสุดท้ายประมาณ 5 เมตร จากผิวดิน (กำหนดจากลักษณะการวางตัวของแหล่งแร่แมงกานีสในแนวตั้ง)
- เส้นทางลำเลียงหลักในการขนส่งจากบ่อเหมืองออกแบบให้ถนนเรียบตามผนังบ่อเหมือง โดยมีความชันประมาณไม่เกิน ร้อยละ 10 และมีความกว้างของถนนประมาณ 6 เมตร
- นำเปลือกดินและเศษหินที่เกิดจากการทำเหมืองไปเก็บกองบริเวณที่เก็บกองเปลือกดินเศษหินบริเวณอักษร “ด” มีพื้นที่ประมาณ 13 ไร่ ความของพื้นที่เก็บกองเปลือกดินและเศษหินไม่เกิน 10 เมตร
- ขุดบ่อดักตะกอนจำนวน 3 บ่อ ขนาดบ่อละ 50x60x3 เมตร เพื่อรองรับน้ำชะล้างและบำบัดตะกอนจากน้ำชะล้างที่เกิดขึ้นบริเวณพื้นที่เก็บกองเปลือกดินและเศษหินและบริเวณอื่นๆ ภายในโครงการ
- บริเวณบ่อเหมืองมีการทำเหมืองตั้งแต่ระดับความสูงประมาณ 90-85 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง
- ออกแบบหน้าเหมืองให้มีลักษณะเป็นขั้นบันไดมีความสูงแต่ละขั้นบันไดไม่เกินกว่า 2.5 เมตร กำหนดความลาดชันรวม (Overall Slope) ไม่เกิน 34 องศา

3. วิธีการทำเหมือง

การทำเหมืองของโครงการจะเปิดหน้าเหมืองที่ระดับความสูง 90 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง ไหลลดระดับความสูงลงมาตามขอบเขตแหล่งแร่แมงกานีสจนถึงระดับต่ำสุดประมาณ 85 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง โดยวิธีเหมืองทาบ (Open Pit) และ Selective Mining เพื่อคัดเอาเฉพาะส่วนที่เป็นเนื้อแร่ให้ได้มากที่สุดกำหนดการทำเหมืองเป็นขั้นบันได ความสูงแต่ละขั้นไม่เกิน 2.5 เมตร ความลาดชันรวม (Overall Slope) ไม่เกิน 45 องศา ในการผลิตแร่ชนิดปฐมภูมิที่เป็นสายแร่แข็ง จะใช้หัวกระแทก Hydraulic Breaker กระแทกให้แร่แตกก่อน แล้วใช้รถดัก Back Hoe ดักแร่แมงกานีสที่เป็นเศษหินเศษหินใส่รถบรรทุกสิบล้อแล้วนำไปกองไว้เพื่อรอจำหน่ายต่อไป

4. การจัดการเปลือกดินและเศษหิน

การทำเหมืองแร่แมงกานีสของโครงการจะมีเปลือกดินและเศษหินเกิดขึ้นประมาณร้อยละ 70 โดยปริมาตรหรือประมาณ 112,000 ลูกบาศก์เมตร (แน่น) หรือ 145,600 ลูกบาศก์เมตร (หลวม) ดังนั้นในการทำเหมืองจึงมีการบริหารจัดการเปลือกดินและเศษหินที่เกิดขึ้นจากการทำเหมือง โดยจัดเตรียมพื้นที่เก็บกองเปลือกดินเศษหินขนาดพื้นที่ประมาณ 13 ไร่ ทำการเก็บกองสูง 10 เมตร จากระดับพื้นที่ดินเดิมสามารถเก็บกองได้ประมาณ 162,000 ลูกบาศก์เมตร กำหนดความสูงแต่ละขั้นไม่เกิน 5 เมตร ความลาดชันของกองดินไม่เกิน 34 องศา พร้อมทั้งจัดสร้างคูระบายน้ำรอบพื้นที่เก็บกองเปลือกดินและเศษหิน เพื่อรองรับน้ำขุ่นจากพื้นที่เก็บกองดังกล่าว

5. การใช้น้ำในการทำเหมือง

ในการทำเหมืองโดยวิธีเหมืองทาบตามโครงการนี้ จะไม่มีการใช้น้ำในการดำเนินการแต่อย่างใด แต่จะใช้น้ำเพียงลดการฟุ้งกระจายของฝุ่นตามเส้นทางลำเลียง บริเวณหน้าเหมือง โดยใช้รถบรรทุกน้ำทำการฉีดพรมน้ำตามบริเวณต่างๆ รวมทั้งแนวต้นไม้ที่ปลูกภายในพื้นที่โครงการเท่านั้น

6. มาตรการรักษาความปลอดภัยในการทำเหมืองและการส่งเสริมสวัสดิภาพคนงาน

- 1) จัดให้มีปัจจัยในการปฐมพยาบาลให้พร้อมเพื่อรองรับเหตุอันตรายหรือเจ็บป่วย และมีรถสำหรับส่งผู้ป่วยส่งสถานพยาบาลโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย
- 2) จัดให้มีน้ำดื่ม น้ำใช้ ที่พักอาศัย และส้วมที่ถูกต้องสุขลักษณะ
- 3) จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคลที่เหมาะสมและเพียงพอสำหรับการปฏิบัติงาน เช่น หมวกกันน็อก รองเท้าป้องกันภัย หน้ากากป้องกันฝุ่น เป็นต้น
- 4) จัดให้มีการปิดกั้นหรือป้องกันอันตรายจากบริเวณต่างๆ เช่น อาคารที่เก็บวัตถุระเบิด บริเวณสายพาน ฟันเฟืองหรือส่วนที่เคลื่อนไหวของเครื่องจักร เป็นต้น
- 5) จัดให้มีผู้ควบคุมการดำเนินงานเป็นประจำเพื่อความปลอดภัย และป้องกันอุบัติเหตุสำหรับการทำเหมือง และจัดให้มีเอกสารบันทึกการตรวจไว้เป็นหลักฐาน เพื่อแสดงแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ตรวจสอบ
- 6) ปฏิบัติตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ 9 (พ.ศ.2513) และกฎกระทรวงฉบับที่ 50 (พ.ศ.2525) ออกตามความในมาตรา 17 (6) แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.2510 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2516 ว่าด้วยการให้ความคุ้มครองแก่คนงานและความปลอดภัยแก่บุคคลภายนอกโดยเคร่งครัด

1.4 แผนการตรวจสอบมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ทางโครงการได้มอบหมายให้ บริษัท เอ็นวาย เทคนิคอล เซอร์วิส จำกัด เป็นผู้ตรวจสอบรวบรวมข้อมูลผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกัน และแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามเงื่อนไขแนบท้ายประทานบัตรที่กำหนด ไว้ดัง เอกสารแนบ 1 เพื่อนำเสนอต่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ รวมทั้งหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

1.5 แผนการตรวจสอบมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

สำหรับแผนการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามหนังสือ ทส 1009.2/5384 ลงวันที่ 13 มิถุนายน 2554 แสดงได้ดังตารางที่ 1-1 ทั้งนี้ผลการตรวจวัดจะเปรียบเทียบกับค่ามาตรฐานที่หน่วยงานราชการกำหนด เพื่อนำเสนอต่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

ตารางที่ 1-1 แผนการตรวจวัดผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามเงื่อนไขแนบท้ายประทานบัตร

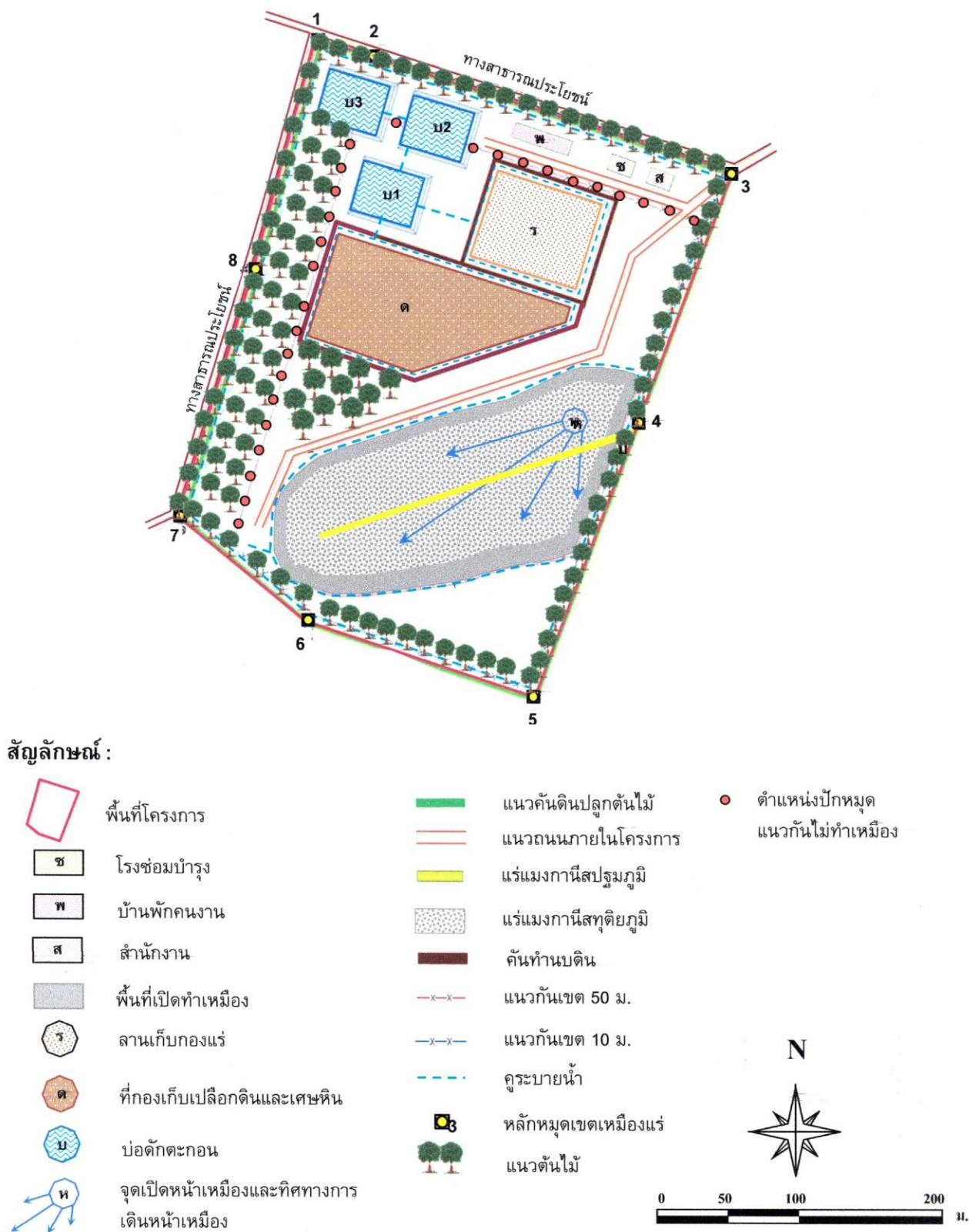
คุณภาพสิ่งแวดล้อม	ดัชนีตรวจวัด	สถานีตรวจวัด
- คุณภาพอากาศ	- ฝุ่นละอองแขวนลอยรวม (TSP) ปีละ 2 ครั้ง สถานีละ 3 วันต่อเนื่อง (เดือน เม.ย. ถึง พ.ค. และ พ.ย. ถึง ธ.ค.)	- สำนักงานโครงการ - โรงเรียนคลองยางนุสรณ์ - บ้านโคกกลาง
	- ความเร็วและทิศทางลม ปีละ 2 ครั้ง สถานีละ 3 วันต่อเนื่อง (เดือน เม.ย. ถึง พ.ค. และ พ.ย. ถึง ธ.ค.)	- สำนักงานโครงการ
- เสียง	- ระดับเสียงเฉลี่ย 24 ชั่วโมง (Leq 24 hr.) - ระดับเสียงสูงสุด (Lmax) ปีละ 2 ครั้ง สถานีละ 3 วันต่อเนื่อง (เดือน เม.ย. ถึง พ.ค. และ พ.ย. ถึง ธ.ค.)	- สำนักงานโครงการ - โรงเรียนคลองยางนุสรณ์ - บ้านโคกกลาง

ตารางที่ 1-1 แผนการตรวจวัดผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามเงื่อนไขแนบท้ายประทานบัตร (ต่อ)

คุณภาพสิ่งแวดล้อม	ดัชนีตรวจวัด	สถานีตรวจวัด
- คุณภาพน้ำ	- วิเคราะห์คุณภาพน้ำผิวดิน ได้แก่ ความเป็นกรด-ด่าง, ปริมาณของแข็งแขวนลอย, ปริมาณของแข็งละลาย, ความกระด้าง, ความขุ่น, ซัลเฟต, และแมงกานีส ปีละ 2 ครั้ง (เดือนพ.ค. ถึง มิ.ย. และ ก.ย.ถึง พ.ย.)	- บ่อตกตะกอนของโครงการ - ห้วยกุดตาโปก่อนผ่านเข้าใกล้พื้นที่โครงการ - ห้วยกุดตาโปหลังผ่านเข้าใกล้พื้นที่โครงการ - สระน้ำของกรมพัฒนาที่ดิน
- ดิน	- วิเคราะห์คุณภาพดินบริเวณหน้าเหมืองในช่วงฤดูฝน ปีละ 1 ครั้ง โดยทำการวิเคราะห์ปริมาณสารหนูและปริมาณแมงกานีส	- ดินบริเวณหน้าเหมือง
- เศรษฐกิจและสังคม	ดำเนินการสอบถามความคิดเห็นของผู้นำชุมชนเกี่ยวกับ ทศนคติต่อโครงการ ปัญหาที่เกิดจากโครงการ และความวิตกกังวลเกี่ยวกับการทำเหมือง ปีละ 1 ครั้ง	- ผู้นำชุมชนหมู่ที่ 3 บ้านคลองยาง
- อาชีวอนามัย	- สุขภาพทั่วไป - สมรรถภาพการได้ยิน - สมรรถภาพปอด - ตรวจแมงกานีสในเลือด ปีละ 1 ครั้ง	- พนักงานของโครงการ

ที่มา : ผลการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการเหมืองแร่แมงกานีส คำขอประทานบัตรที่ 4/2552 ของบริษัท กิตติวิศิษฐาพาณิชย์ จำกัด ตามหนังสือที่ ทส 1009.2/5384 ลงวันที่ 13 มิถุนายน 2554

รูปที่ 1-2 การใช้ประโยชน์ที่ดินบริเวณพื้นที่โครงการ

